

TÖRÖKÖR

2013. február

A törökőri gyülekezet lapja

Otthonná lenni

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én ígámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek.”

Mt. 11:28-29

Balássy András

Ez az igeszakasz volt az újévi istentisztelet alapigéje. Sok egyéb mellett arról is szó esett, hogy a gyülekezet közössége pusztán létben képes hordozni ezt a jézusi igazságot – akkor, ha otthonná tud válni. Otthonná, ahol az örömteli, a gyógyító és a munkálkodó közösség ereje egyesül.

Kiket vár ez az otthon?

Szegényeket, nyomorékokat, sántákat és vakokat, akik elvesztették már a holnapi nap reményességét is. Hogyan is juthatna eszükbe, hogy gazdag lakoma várja őket, ahol minden eddigi nyomorúságuk súlytalanná válik? Aztán egyszer csak érkezik a hírnök...

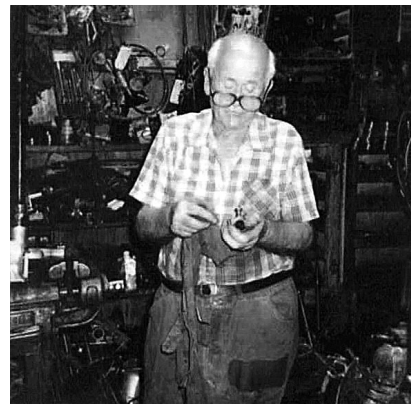
Tékozló fiúkat, akik már rádöbrentek, hogy a „kikapcsolódás”, a „feszültség kitombolása” csak az erőtartalékok végzetes kimerüléséhez vezet; de a regeneráló (és rehabilitáló) megnyugvás csak az atyai házban nyerhető el – számvetés és bűnbánattartás után.

Idősebb testvéreket, akik derék munkából fáradtan hazatérve először nem értik, hogy a felüdülés vár rájuk, ehelyett inkább haragszanak az ünneplőkre. De aztán a szelíd atyai szó megérteti velük, hogy a munka nem robot, hanem kiváltság, az otthon pedig nem hely, hanem közösség.

GYÜLEKEZETI ÉLET

November 29-én tartotta szokásos havi konzultációját a presbitérium. Dr. Nagy Sándor főgondnok úr tájékoztatása szerint az Aréna perben a bíróság úgy döntött, hogy nem jelöl ki új műszaki szakértőt, az általunk aránytalanul tartott műszaki szakértői munkamennyiség és díjazása tekintetében is a bíróság határoz majd. Az értékbérléshez szükséges dokumentációt a presbitérium elnöksége küldi el a szakértőnek. Beszámolt arról is, hogy részt vett az idén már másodszor megrendezett zuglói civil fórumon. Javasolta fontolóra venni, hogyan lehetne jobban jelen gyülekezetünk a kerület közéletében. Nagytiszteletű úr a testületet arról tájékoztatta, hogy a Saltem Kft. szerződésben vállalt kötelezettségeinek megfelelően a parókia homlokzatának felújítását november végére befejezi, s a nehézségek ellenére tartani tudja a költségkereteket is. Felhívta a presbitérium figyelmét arra, hogy a testületnek gondoskodnia kell a pénztárosi feladatokat ellátó Katona Kiss Istvánné utódlásáról. Javaslatait a presbitérium megvitatta, majd őt a főgondnok úrral együtt felhatalmazta az alkalmas jelölttel való megállapodásra. Végezetül a presbitérium döntött arról is, hogy a törökőri gyülekezet jelöltjeként a 2012. évi Dizseri Tamás Szeretetszolgálati Díjra dr. Boross Gézáné Szappanos Mártát terjeszti fel. Ő az, aki példamutató emberi, hitbéli magatartásával, sok év állhatatos, gyakran önfeláldozó munkájával, életművé növekvő szolgálatával az elismerést gyülekezetünk véleménye szerint feltétlenül megérdemli.

December 1-én elhunyt Gebei József (képünkön), aki a kezdetektől, 1951-től volt tagja gyülekezetünknek.

Folytatás a 2. oldalon

Isten szeret téged!

Csorba Dezsőné

A Borsod megyei Szikszón születtem. Sajnos kilenc éves koromra teljesen árván maradtam, de rokonaim gondoskodtak rólam, és Isten szeretetére neveltek. 1942-ben végeztem el a tanítóképzőt (az idén kaptam meg a 70 éve végzeteknek adományozott rubin diplomát), és Igriciben kaptam tanítónői állást. Itt ismertem meg drága páromat, aki református lelkész volt. Harminchat évig éltünk boldog házasságban és Isten három gyermekkel áldott meg

költöztetnek, hogy a közelükben legyek. Az egész nagyon gyorsan történt, szinte fel sem tudtam fogni. Kedves kis otthont teremtetek számomra Zuglóban. Erzsébet napkor mutatták meg nekem, együtt volt a család, és imádsággal, énekszóval adtunk hálát Istennek gondoskodó szeretetéért. Beköltöztem, aztán mindenki ment a maga otthonába, élni a maga életét.

Mikor először léptem ki a kapun, megtorpantam, hogy most merre is menjek? 19 éves koromig éltem Budán, de hogy Zugló merre van, azt nem tudtam.

Telekné Csorba Judit, Csorba Dezsőné, és Csorba Péter

minket. A háború után férjem hivatala miatt nem engedtek tanítani, nehogy „rosszra” neveljem az ifjúságot, így a takarékszövetkezetben pénztárosként dolgoztam, de lélekben mindig tanítónő maradtam. 1954-ben Emődre választották meg a férjemet, ahol 1980-ban bekövetkezett haláláig hűségesen szolgálta Istent és a gyülekezetet. Még most, 32 év elteltével is, ha arra járunk, nagy szeretettel fogad minket az emődi gyülekezet. Párom halála után Miskolcra kerültem.

Amikor nagyon közeledtem a 80. évem felé, a gyermekeim elhatározták, hogy Budapestre

Elvesztettnek éreztem magam. Biztos mentsváramhoz, Istenhez fohászkodtam, felnézve az égre. Egy tízemeletes ház falán falfirkák között ragyogott felém a biztatás. „ISTEN SZERET TÉGED”. Csak ennyi, de ez számomra mindent jelentett. Hát miért is félek én az ő tenyerén? Isten szeret engem, téged és mindnyájunkat. Ebben a hitben boldogan, és Bence örvendezve indultam tovább.

Elgondolkoztam Jézus szavain: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem, hogy őrizd meg őket a gonosztól.” (Ján 17,15)

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás az 1. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Életének 94 esztendejét a szeretet, az Úr iránti alázat és az odaadással végzett munka töltötte be. A végső búcsúra január 6-án az Új köztemetőben került sor. Testét átadtuk a földnek, port a pornak, tettük ezt a feltámadás és az örök élet reménységében az Úr Jézus Krisztus által. Vigasztaló ígérel Balássy András nagytiszteletű úr szolgált. Elköltözött testvérünket a mindenható Isten kegyelmébe ajánljuk. „Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg” (Jel 14,13)

December 8-án adventi kézműves délutánt tartottunk. Az esemény sikerét is jelezheti, hogy húsz gyermek, nyolc ifjú, tizenöt szülő és két nagyszülő vett részt rajta. A résztvevők – egyebek közt – mézeskalácsot sütöttek, gyertyát öntöttek, karácsonyi díszeket készítek, s valamennyien úgy érezték, hogy Isten megáldotta a délutánt, megáldotta együtt-létüket.

December 9-én a gyülekezet istentiszteleti közösségében emlékeztünk meg Gebei József testvérünkről, s kértünk erőt, vigasztalást a gyász terhét hordozóknak. Ugyanezen alkalommal szolgáltatta ki a keresztség szentségét Balássy András és Balássy Hajnalka második gyermekének, Lilla Izabellának az istentiszteleten is szolgáló káposztásmegyeri lelkész, nagytiszteletű Zámbo András. Kívánjuk, hogy a mi Urunk, Jézus Krisztus áldja meg és fogadja kegyelmébe e keresztség által a gyermeket! Ébresszen benne élő hitet! Éreztesse vele szeretetét, hogy örömmel szolgálja embertársai javát! Maradjon vele élete minden napján, hogy övé legyen most és örökké! Az istentiszteletet követően szeretetvendégségre került sor, amelyen dr. Dibuz Sarolta adta át a gyülekezet Lilla Izabellának szánt ajándékát.

December 13-án került sor hagyományos szolgálatunkra a Sweitzer Albert Református Szeretettotthonban. Nagytiszteletű úr áhítata, Czanik Péterné köszöntője, majd dr. Nagy Sándor elmélkedése után dr. Dibuz Sarolta, dr. Rácz Katalin, s Körber Tivadar verset mondott. Dr. Nagy Sándorné kegyes prózát olvasott fel, majd az énekkar is köszöntötte idős testvéreinket. Végül gyülekezetünk karácsonyi adományának átadására került sor. Tudósításunk a 4. oldalon olvasható.

December 16-án nagytiszteletű úr az istentiszteleti hirdetések közt bejelentette, hogy megoldódott Katona Kiss István-né utódlásának kérdése. Felkérésére Ónodi Szabó Péter vállalta a pénztárosi teendőket, helyettese dr. Ónodi Szabó Ádám lesz. Isten áldja meg szolgálatukat.

December 23-án az istentiszteletünkön szolgáló Czanik Péter nagytiszteletű úr szolgáltatta ki Dávid Tamás és Dávid-Szabó Eszter leányának, Veronika Kingának a keresztség szentségét.

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (Gyülekezeti élet)

Lukács evangéliumából idézte a júdeaiak János névadásának csodáját kísérő kérdését: „Vajon mi lesz ebből a gyermekből?” (Lk 1,66) A kérdést összekapcsolta a szerezetési ige ama kijelentésével, hogy „veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig” (Mt 28:18-20), és az ebből következő életvezető reménnyel. Amiből aztán természetesen következhetett a szülők, keresztszülők, s a gyülekezet fogadalmát előkészítő felszólítás: neveljék a gyermeket e remény örömeiben az Úr megismerésére, szeretetére és követésére, míg maga adhat majd bizonyosságot Istenbe vetett hitéről. A nap másik eseménye a gyülekezeti délután volt, a szokásos karácsonyi családi istentisztelet, gyermekek, fiatalok és felnőttek szolgálatával. A valóban minden évjáratot mozgósító, magával ragadó eseményen hatvannál is többen vettek részt, amely a gyermekek megajándékozásával és szeretetvendégséggel zárult. A délutánról az 5. oldalon bővebben is olvashatnak.

Január 3-án, tartottuk a 2013. év első presbiteri ülését, amely nagytiszteletű úr előterjesztésében megvizsgálta a gyülekezet választói címjegyzékének érvényességét, áttekintette a 2012. év népmozgalmi adatait, s rendezte a Katona Kiss Istvánné lemondásával felelős nélkül maradt pénztárosi feladatkör kérdését. A címjegyzékkel kapcsolatosan megállapította, hogy a listán szereplő nyolc fő huzamos ideje elmulasztja egyházi törvénybe foglalt kötelezettségeinek teljesítését, azaz csak elvétele, vagy egyáltalán nem vesz részt istentiszteleten és az úrvacsorai közösségben, de nem járul hozzá az egyház fenntartásához sem. Gebei József testvérünk pedig elhalálozott. Őket a választói címjegyzékből, s így gyülekezetünk tagjainak sorából is törölte. Megállapította továbbá, hogy két új gyülekezeti taggal is gyarapodtunk, Eszenyi Rékával és Laczkó Margittal, így a választói jegyzéken szereplők, azaz gyülekezetünk tagjainak száma 2013. január elsején 75 fő, héttel kevesebb, mint amennyivel 2012. január elsején számolhattunk. A népmozgalmi adatok mellett a presbitérium, minthogy a gyülekezet belső mozgását elsősorban ez jellemezheti, az istentiszteletek és a különféle kisközösségek és alkalmak résztvevőinek átlagos létszámát is áttekintette. 2012-ben a keresztség szentségét nagytiszteletű úr tíz gyereknek szolgáltatta ki, egy párt esketett, öt személyt temetett. Öten konfirmáltak. Ami a teljes gyülekezeti létszámot tekintve azt jelenti, hogy lassan majd minden tekintetben beállnak a normális arányok. A vasárnapi istentiszteleten átlagosan harmincheten jelentek meg. Ha azt a tízenhárom-tizenöt gyülekezeti tagot is számba vesszük, akik idős koruk, s betegségeik miatt istentiszteletre ritkán, vagy egyáltalán nem jöhetnek, akkor a teljes, 75 fős létszámról tekintve azt mondhatjuk, hogy a gyülekezet 60-62 százaléka gyűlik össze az Ige körül vasárnaponként.

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (Isten szeret téged!)

Így a falfirkák között is, ahogy a világban is a gonosz kísértések között élünk, de Isten szeretete Jézusért könyörül rajtunk és megőriz minket a gonosz gondolatoktól, cselekedetektől. És azt a végtelen szeretetet, amit Istentől kapok Jézusért, szeretném tovább sugározni. Imádkozzunk, hogy

így legyen. Sajnos a gyülekezetbe testi gyengeségem és egyre romló hallásom miatt már nem tudok járni, de a rádióban és a TV-ben rendszeresen meghallgatom, illetve megnézem az istentiszteleteket.

Azóta 12 év telt el. A tízemeletes házat újrafestették, eltűntek a falfirkák, de „ISTEN SZERET TÉGED” biztatása a szívemben tovább él.

Törökőriek a Sweitzerben

Körber Tivadar

Követve sokéves hagyományunkat, december 13-án ismét ellátogattunk a Sweitzer Albert Református Szeretetotthonba, hogy szolgálatunkkal, énekekkel, versekkel segítsük és elmélyítsük az otthon lakóinak adventi készülődését. És persze, hogy átadjuk a gyülekezetünk tagjainak adományát.

Az alkalom a 303. énekünk 1-2. versének (Jöjj népek Megváltója) közös éneklésével kezdődött, majd Czanik Péterné Zsuzsa köszöntötte az egybegyűlteket. Balássy András lelkipásztorunk a Jelenések könyve 21. részének 1-7. versei alapján hirdette az Igét: Isten ígéretét az új égről és új földről, ahol „halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az

elsők elmúltak.” A rövid áhítat után az egybegyűlteket elénekelték a már megkezdett dicséret 3-4. versét.

Nagy Sándor, gyülekezetünk főgondnoka felolvasta Reményik Sándor János evangéliuma című versét, majd személyes lelki élmények alapján az Et incarnatus est (testet öltött) ősi szövege alapján mondta el adventi elmélkedését. Ó jöjj le Messiásunk – hangzott el az énekkar előadásában.

Babits Mihály Csillag után című versét Dibuz Sarolta presbiter testvérünk szólaltatta meg, ezután gyülekezetünk kórusa a Várj ember szíve készen kezdetű ismert énekünk feldolgozását énekelte el.

Nagy Sándorné Zsuzsa Az ünnep angyala című felolvasását követően ismét az énekkar következt: Mennyei kórus hangja kél...

Pálóczy Horváth Ádám Örvendjetek keresztyének című költeménye szólalt meg Körber Tivadar tolmácsolásában, majd az alkalom zárásaként minden jelenlévő együtt elénekelték 226. énekünk 1-3. versét.

Az Otthon lakói szeretettel fogadtak bennünket. Ezúton is kívánjuk valamennyiüknek – azoknak is, akik testi állapotuk miatt nem jöhetnek le szobájukból, hogy Isten áldása kísérje őket s adjon erőt, egészséget nekik az új esztendőben!

Gyülekezésben

Csak az Isten

Szatmári Jánosné

81 éves vagyok. Egyedül élek. Harmincnégy éve meghalt édesanyám, huszonegy éve édesapám, tizennyolc éve a férjem, tizennégy éve az egyetlen fiam. Édesanyám egyik napról a másikra ment el, az olyan reggelt, ami akkor rám virradt, nem kívánom senkinek. Azt se, hogy valakinek hetekkel előbb látnia kell már, hogy szeretteinek nincs tovább, ahogy láttam édesapám, a férjem, a fiam esetében is. Ma jó napom van, telefonált a fiú unokám, Strassbourgbán lakik, Franciaországban, most éppen Kínából megy hazafelé, valami továbbképzésen volt, a cége küldte. De telefonált a leány unokám is, neki most voltak az ikrei egyévesek. Milyen boldog lenne a fiam, ha élne! Nagypapa volna.

Gyerekkoromban a Külső Józsefvárosi Református Egyházközségbe jártam. Ott is konfirmáltam, a Kőrös utcában, szerettem őket, vasárnap délutánonként sokszor összejöttünk fiatalok. Milyen jól éreztük magunkat! Ott konfirmált a fiam is. De érdekes, 1950-ben mégse a Józsefvárosban esküdtem, hanem a Kálvin téren. Oda vágytam. Jut eszembe, milyen kemény világ volt akkor! A férjemet, csak azért, mert templomban esküdött, elbocsátották az állásából. Új szakmát kellett kitanulnia, hogy el tudjon megint helyezkedni. A férjem egyébként katolikus volt, ahogy édesapám is, én édesanyám vallását követtem, s jól tettem, nekem mindig jobban tetszett a reformátusság, ahogy édesapámnak és a férjemnek is. Azt mondtuk, itt senki és semmi nem állhat Isten és ember közé, és nincs ami hivalkodó volna, színes és cifra. Szóval én aztán a Kálvin térre mentem mindig istentiszteletre, amíg tudtam. Még most is oda megyek minden júliusban a házassági évfordulóm.

Törökör? Az a jó, hogy közel van. És nagyon kedves ember a tiszteletes úr. Kedves a gyülekezet is. Jól érzem magam ott. Sajnos, ritkán

jutok el. Mégis: 81 év. Nekem már a közel is messzi van. Elindulok én, aztán hogy jövök haza? Meg ez a három emelet a magas lépcsőkkel! Akkor már inkább a tévében, rádióban megszólaló istentisztelet. Meg a Biblia. És az imádság. Csak hát mi történik? Kezdek imádkozni, és azon veszem észre magam, hogy belealudtam az imádságba. Felébredek, eszembe jut, hogy hiszen nem fejeztem be, amit elkezdtem, akkor aztán folytatom. Nem, azt nem hiszem, hogy ezért Isten megbántódna. Megöregedtem és ezt tudja ő is.

Igen, sokat vagyok egyedül, ezen nem segíthetek. Olvasok, tévézek, rejtvényt fejték, főzők és takarítok is. Szeretem a rendet magam körül, szeretem az életemben is. Édesanyám mondta mindig, na, én el nem jönnék hozzád takarító nőnek! Amúgy csend van, csak ez az örült forgalom zúg lent. Valamikor, mert több mint ötven éve, hogy itt lakom, ha kiléptem az erkélyre, mindig láthattam valakit a szomszédból, napoztak, beszélgettek, virágot locsoltak, ahogy én is, most meg nincs kint senki sehol, naphosszat nincs, akihez szólhatnék. Csak az Isten. Neki köszönöm, hogy mégis, megpróbáltatásaim ellenére is, szép életem volt. Azt nem várom, hogy hívjon, de ha szól, megyek. Azzal az erős reménységgel, hogy megölelhetem majd azokat mind, akiket szerettem.

Folytatás a 3. oldalról
(Gyülekezeti élet)

A gyermek istentiszteleteken átlagosan négyen vettek részt. A különféle alkalmaknak, kisközségi formáknak (Bibliaóra, Biblia iskola, Házi csoport, Filmklub, Baba-mama kör, PICi mozi/színház, PICi közösség, TeTRISZ) negyvenhárman tagjai, de összesen hatvanhatan fordultak meg valamelyiken, köztük húszan olyanok, akik templomba soha vagy csak elvétve járnak. Vagyis a nagytiszteletű úr javaslatára kialakított kisközségi struktúra, illetve ennek a valóság változásait követő áthangolása kifejezetten sikeresnek bizonyult. A presbitérium a teljesség igénye nélkül megemlékezett arról is, hogy a gyülekezet ilyen létszámmal is képes magát fenntartani, működését és programjait finanszírozni, hogy a gyülekezet tagjainak igen nagy hányada vállal szolgálatot, hogy komoly népszerűsége tettek szert a gyülekezeti délutánok, a legutóbbin, december 23-án, már több mint hatvanan vettek részt, vagy, hogy az ismeretlenül maradt adományozó váratlan, de annál nagyobb segítségével felújíthattuk a parókia homlokzatát. Isten kegyelmét kell látnunk mindebben, a tények, adatok, számok tehát csak arra emlékeztetnek, hogy mit végzett ő miközöttünk. A presbitérium ezután úgy döntött, hogy jegyzőkönyvi köszönetet mond a gyülekezet 1997 októbere óta szolgáló pénztárosának, Katona Kiss Istvánnak,

Katona Kiss Istvánné

és gondoskodik ennek méltó kifejezéséről. Együttal megbízta a pénztárosi teendők ellátásával Ónodi Szabó Pétert, helyetteseként pedig Ónodi Szabó Ádámot. Felhatalmazta az elnökséget az átadás-átvétel megszervezésére és lebonyolítására.

Január 6-án istentisztelet keretében köszönte meg nagytiszteletű úr Katona Kiss Istvánnak 15 évet átfogó pénztárosi tevékenységét. Kiemelte nem lankadó figyelmét, munkájának biztonságot adó alaposágát, állhatatos szorgalmát, alázatát, s a szeretetnek azt a jőzanságát, amivel a gyülekezet fordult, s amivel a gyülekezet tagjainak ügyeit mindenkor intézte, majd átadta a gyülekezet ajándékát.

Folytatás az 5. oldalon

Ónodi Szabó Péter

Katona Kiss Istvánné meghatott mondatai után beiktatta pénztárosi tisztségébe Ónodi Szabó Pétert, s helyetteseként az akadályoztatása miatt megjelenni nem tudó Ónodi Szabó Ádámot.

Január 20-án az Ökumenikus Imahét törökőri rendezvényeként, a Lisieuxi Kis Szent Teréz plébániatemplom gyülekezéssel közösen, igeliturgiát tartottunk templomunkban. A vendégek mély szeretettel és hozzáértéssel összeállított programja minden ponton az imahét Mikeásra visszamutató kérdésére igyekezett válaszolni: „...mit kíván tőlünk az Úr?” Az imatalkozóról szóló beszámolóink a 8. oldalon olvasható.

HÍREK

Reformátusok Lapja. Az 1957-ben indult tízezer példányban megjelenő hetilapunk története során többször vett fel új formát. A magyar sajtó a tömegkommunikációs fejlemények hatására mozgalmasabb, áttekinthetőbb, olvashatóbb lett, minden műfajban nagyot rövidültek a sajtóközlemények. A Reformátusok lapja most kisebb formátumú, vagyis könnyebben kézbe vehető. Tipográfiája is átalakult: nagyobb, olvashatóbb betűkkel nyomják. A fotók színesek. Megújultak a rovatok és mintegy az olvasó figyelmének mozgását, egyszersmind a szerkesztési elveket szolgálva más helyre kerültek. A vezércikk a harmadik, az ifjúsági rovat a tizenegyedik oldalon kapott helyet. A második oldalon a napi igemagyarázatok mellett a Bibliaolvasó kalauz ajánlása szerinti, az adott hétre javasolt egyik éneket ismertetik. Új rovatként jelentkezett a tematikus publicisztikai összeállítás a kilencedik oldalon. A Zsinat döntése értelmében – 2013 januárjától a jelenlegi 145 helyett 165 forintba emelkedett a lap ára. Az újság mellé egyébként az olvasók kezébe kapják az ökumenikus szerkesztésben készülő Mértékadó című rádiós-televíziós magazint is. (www.reflap.hu)

Folytatás a 6. oldalon

Ki léphet be a mennyországba?

Gyülekezeti délutánt, karácsonyi családi istentiszteletet tartottunk a gyermekek, fiatalok és felnőttek szolgálatával december 23-án. Ahogy ezt szoktuk is. A minden évjáratot mozgósító eseményen sokan, több mint hatvanan vettek részt, akik közül húszan szerepeltek is.

A program a Krisztus dicséretére szólító 328. énekünkkel kezdődött, majd, Varga Dávid és Varga Virág Ady Endre Karácsony című versét adták elő, Neszt Detti pedig a Hull a hó, hull a hó kezdetű gyerekdalt énekelte el. A délután egyik pillére a Ki mehet be a mennybe című dialógus volt, ezt hat tizenéves valamint a nagytiszteletű úr játszották el. A megszólaló személyeket, halálukat követően egy angyal hallgatja meg, beszélgetésük során derül ki, hogy az, amit ők erénynek és áldozatnak, életüket kiteljesítő sikernek, mások javát szolgáló cselekedetnek tekintettek, az örökkévalóságba átlépve vajmi keveset, vagy éppen semmit sem ér. Hallgattuk az önigazoló, öntanúsító mondatokat – akár mi is mondhattuk volna valamennyit. Hallgattuk az angyal szigorú megjegyzéseit, s egyre vi-

lágosabban láthattuk, hogy amit Istenről gondolunk, az sohasem egyenlő magával Istennel, s bizony újra kell gondolnunk életünket is, hogy mélyebben lássuk és értsük. kik vagyunk, milyenek vagyunk, mennyit érünk, jó úton járunk-e, jelen van-e bennünk a hit, jelen van-e az irgalom és a hála, a türelem és a jóhiszeműség, jelen van-e bennünka szív békéje, a szeretet Isten és felebarátaink iránt?

Némi biztatást adott 329. dicséretünk közösen elénekelt második versszaka, s az a különös derű, ami a Balássy család: apa és három fia által előadott spirituáléból sugárzott. Ezzel aztán – nagytiszteletű urat követve, nekivághattunk a dialógusra is visszamutató áhítat gondolatmenetének, amely a Lukács evangéliumában idézett angyali üdvözléttől haladt az üdvözlés nehéz kérdéseinek és feltételeinek át a reményig, hogy rátalálhatunk a Jézus Krisztus születésekor közénk érkezett mennyországra. A délutánt ima, majd az énekkar szolgálata, a gyerekek megajándékozása, s az egyre bensőségebb beszélgetésekkel telítődő szeretetvendégség zárta. (V.L.M.)

ÉRTÉKEINK

A kis Philips orgona

Dr. Nagy Sándor

Az elektronikus orgonák a 70-es évek elején kezdtek szélesebb körben elterjedni. Persze jóval drágábbak voltak, mint az egy manuális, lábfűjtatós harmóniumok, de vonzó volt változatos hangszínük és a velük vásárolható pedálmű is. No, és nem kellett fűjtatni. Hangerősítővel pedig akár egy sípos orgona hangerejével is be lehetett tölteni a templomot.

Mi is latolgatni kezdtük egy ilyen hangszer beszerzését. De akkoriban éppen olyanok voltak Törökör anyagi lehetőségei, mint ma, ezért beszerzésre gondolni sem mertünk. Boross Géza nagytiszteletű úrnak azonban jó nyugat-német kapcsolatai voltak, így megcsillantotta a reményt, hogy talán ajándékba kaphatunk egy ilyen hangszert. Mivel jómagam már hosszú évek óta játszottam elektromos (úgynevezett Hammond) és különféle alapelveken működő egyéb elektronikus orgonákon (például az elég jól si-

6 TÖRÖKÖR

került hazai BRG elektronikus hangszeren is, mely akkor még újdonság számban ment), sőt vilamosmérnökszakképzettségem okán még ennél is több közöm volt ezek működéséhez, javasoltam, hogy kérjünk szétszedett, dobozolt modulokból álló Böhm-orgonát, mely nagyon széles választékban, akár 3 manuál+pedál összeállításban is beszerezhető lett volna, s egy összeszerelt példány árának kb. 40 %-áért árulták. (Persze ezt magunknak kellett volna összeraknunk, de

hát ennél nagyobb hőstetteket is véghez tudtunk volna vinni magunk és baráti körünk hozzáértésével. Így tett éppen akkoriban a budakeszi református gyülekezet is.) Boross nagytiszteletű úrnak azonban az volt a véleménye hogy azok, akik esetleg küldenek, jól tudják, hogy milyen hangszer kell a templomunkba.

S tényleg, nem sok idő múlva, emlékezetem szerint 1972-ben, a vámhatóság értesített bennünket, hogy küldeményünk érkezett.

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás az 5. oldalról
(Hírek)

A fiú. A Magyarországi Református Egyház december elején társadalmi kampányt indított, hogy minél több emberhez vihesse közelebb karácsony titkát. A kampány az egyház megbízásából készített A fiú című kisfilmmel nyitott. A filmet egyébként előzetesen megtekintette az Zsinat Elnökségi Tanácsa, a kommunikációs bizottság, valamint a Reformátusok Lapjának átalakulását megvitató esperesi és sajtóelőadó tanácskozás. Kritikai megjegyzés, ellenvélemény, tiltakozás nem hangzott el. Különös filmről van szó. Hiányoznak belőle a szokásos karácsonyi szereplők és fordulatok. Nincsenek benne pásztorok, hanem kamionsofőrök és prostituáltak. Nincsenek benne tévék és szamarak. Kamionok vannak. Nincs istálló, hanem autópálya menti pihenőhely és illemhely. Nincs betlehemi csillag, hanem pislákoló, majd fényjelenségek között kialakuló neonsövény. Az autópályán mentén megszületett gyermeket egy szexmunkás takarja be piros kabátjával. Nincsenek háromkirályok sem. Kamionosok járulnak a kisded elé. Nincs angyali híradás sem, hanem okostelefon van, amelynek fotójával adnak hírt arról, hogy a gyermek megszületett. A film tehát lebontja a karácsony szokott kulisszáit, s egy fiatal szülőpárt, gyermeket és a társadalom peremén élő embereket mutat be. Ami profán voltában sem jár messze attól, ami a bibliai történetben lezajlik. A saját honlappal rendelkező filmnek hatalmas sikere van. Január elejéig százhuszszerezen látták az interneten. Ebben szerepet játszhatott a Dunamelléki Református Egyházkerület esperes-gondnoki értekezletének a zsinat elnökségéhez küldött, és nyilvánosságra hozott december 12-i keltezésű levele, amely A fiú című film „haladéktalan eltávolítását” kéri. Részint, mert a „kampányfilm nem a református egyház illetékes döntéshozó testületeinek tudtával és egyetértésével készült, és került fel egyházunk hivatalos honlapjára. Az esperes-gondnoki értekezleten többen, akik az Elnökségi Tanács ülésén részt vettek, beszámoltak arról, hogy ezt a filmet nem látták, s ehhez felhatalmazást nem adtak. Miután azonban a film arrogáns és giccses tartalma, megbotránkoztatásra okot adó üzenete nem fejezi ki egyházunk konszenzusát a karácsony valósága és üzenete kapcsán, nem lehet az egész református egyház karácsonyi üzenetként bemutatni, és a honlapunkon szerepeltetni. Továbbá, a film és a hozzá kapcsolódó anyagok erőszakos kontextualizálása meghamisítja a bibliai üzenetet, és súlyos ellenérzéseket válthat ki egyházunk tagjaiból. Nem tudjuk méltányolni azt a szándékot, amely egy meghökkentő filmmel akarja az olvasókat és nézőket a karácsony üzenete iránti érdeklődésre felébreszteni, mert a meghökkentés már-már a blaszfémia határát súrolja, sőt némelyek szerint át is lépi. Egyedül csak az menti a tévelygés bűne alól, hogy annyira giccsesre sikeredett, mint éppen az összes olyan karácsonyi giccs, amely ellen oly annyira harcol.”

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás a 6. oldalról (Hírek)

A dunamellékiek levelére másnap Dr. Bölcseki Gusztáv püspök, a Magyar Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke válaszolt: „Az Önök által minősített film megrendelése a Zsinat Elnöksége jóváhagyásával történt, ezért a film következményeiért az Elnökség vállalja felelősséget. (...) A (...) kifogás, mely szerint a film az egyház illetékes döntéshozó testületei tudtán kívül és egyetértése nélkül készült, valótlan. (...) Tudatában vagyok annak, hogy ez a film a sokféleképpen elmondható karácsonyi történet sajátos megközelítése. Kérem, hogy Önök is azzal a lelkeséggel fogadják, amelyre a Zsinati Tanács legutóbbi ülésén is utaltam, hogy közös döntéseinket előkészítő és kísérelő vitáinkban egymásról jót is feltételezzünk.” (A levelek teljes terjedelmében az egyház honlapján /reformatus.hu/ olvashatók, az érdeklődők itt tájékozódhatnak a kapcsolódó anyagok nagyobb részéről is.) A filmre meglepően sok egyházi személyiség hívta fel a figyelmet. Várszegi Asztrik, pannonhalmi főapát például a karácsonyi éjjeli misén beszélt róla. „Istennek ez a formabontó, spontán és rendkívül szabad közeledése bennünket is arra indít, hogy lebontsuk kliséinket, amikor mi magunk indulunk el a másik ember felé. Isten ez a szabadsága felszabadít bennünket, amikor akár egyházként, akár hívő emberként indulunk az Istenre olyannyira szomjazó világba, hogy tanúságot tegyünk róla. Fennáll a veszélye, hogy saját előzetes várakozásaink és megszokott működésmodjaink állják el az emberekhez közeledő Isten útját. Pedig ő rajtunk keresztül, a mi szeretetünk révén akar közel menni az emberekhez.” Természetesen gyülekezeti alkalmakon, bibliaórákon, hittanórákon, teológiai szemináriumokon és karácsonyi ünnepségeken is levetítették és megbeszélték. Mindezen túl A fiút meghívták 2012 tíz legjobb magyar reklámfilm versenyére, majd a közönség ezek közül is a legkiválóbbnak választotta. (Hírösszeállítás)

Évfordulók esztendeje. A reformatus.hu lajstromba vette, milyen fontos események lesznek idén a Magyarországi Református Egyházban. Május 19-re esik idén a Református Egység Napja, melynek megünneplése egyhetes eseménysorozattá nőtte ki magát. Istentisztelettel, rendezvényekkel emlékeznek meg arról, hogy a Kárpát-medencei református egység 2009. május 22-én valósult meg újból. A Református Egység Ünnepe május 24. és 26. között csúcsosodik ki, közös istentisztelettel zárul. Ezen a hétvégén, tavalyhoz hasonlóan, ismét megrendezik a Szeretethidat és Református Zenei Fesztivált (RZF) is. Ez utóbbi, a tízedik évéhez érkezett el, míg az előbbi ötödik alkalommal szervezik meg. Az RZF elsődleges célja a reformátusság zenei kincseinek és kultúrájának bemutatása, valamint a Kárpát-medencében élő magyar közösségek értékeinek, hagyományainak megismertetése, kulturális kapcsolatainak javítása, bővítése.

Folytatás a 8. oldalon

Folytatás az 5. oldalról (A kis Philips orgona)

Én kaptam a feladatot, hogy a hivatalos formaságokat elintézzem, melybe persze beletartozott vámkedvezmény igénylése is. Mivel az ajándékozók, legalábbis magamban így rekonstruáltam a dolgot, jótékonyan betörték a vilamos kottavilágító lámpa üvegjét, sérültként lehetett kezelni, s például ezért is mindössze 10 ezer forint vámot kellett érte fizetnünk. Persze, ez akkoriban komoly pénz volt. De a mi áldott emlékü Fülöp Gyula kántor urunk megnyitotta pénztárcáját, és egymaga fedezte a vámköltséget. Ő maga is nagyon akarta, hogy a gyülekezeti énekkíséret magasabb szintre jusson.

Az orgona csomagolásának teljes kibontása után láttuk, hogy a hangszert a híres Philips gyár készítette, s két manuális, csonka pedálos kivitelével valóban alkalmas eszköze lett a változatosabb gyülekezeti énekkísérésnek. Bár kinézetre inkább az úgynevezett jazz-orgonák családjába tartozott, de szerkesztői gondoskodtak arról, hogy a sípos templomi orgonáknál szokásos hangszínhatások (Flóte, Princi-pal, Piccolo stb.) megidézhethők legyenek, továbbá a két manuál és pedál közötti hangerő-arányt széles határok között lehessen beállítani, sőt, a két manuál – ha szükséges – összekapcsolható is legyen. A tremoló és örvénylő hanghatás viszont megint csak a jazz-orgona-funkciót támogatta, nem szólva a változtatható sebeségű kazettás magnóról, mellyel ritmusképletek is becsempészhethők lettek volna, sőt azzal, nem túl jó minőségű felvételt is lehetett készíteni a játékról.

Bár az orgona belsejébe két hangszórós sztereo-erősítőt szereltek, ez kevés volt az egész templomtér besugárzásához. Ezért Soós Tamás, akkor még fiatalember, akinek édesapja, Soós Bálint presbiterünk volt, s később Tamás is az lett, nagy teljesítményű hangfalakat és ezeket meghajtó teljesítményerősítőt is fel-

szerelt, mellyel már a mélyebb hangok is orgonához illő módon hangozhattak fel.

Megszerettük és sok évtizeden át használtuk ezt a kis hangszert, de hiányzott a pedál, a teljes pedál. A kapcsolás rajz alapján világossá vált, hogy ezt pótlólag is meg lehet csinálni. Beszereztünk tehát egy használt pedálbillentyűzetet (ma is ott áll a templom hátsó sarkában), sőt Czanik Péter nagytiszteletű úr segítségével felvettük a kapcsolatot egy olyan holland reformátussal, aki egy ugyanilyen típusú elektronikus orgona pedálját már bővítette. Mivel az áramköri csatlakozás nem volt egyszerű, ez a külföldi testvér a kiegészítő kapcsolási rajzot s ezen felül az átalakításhoz szükséges elektronikus alkatrészeket is elküldte. De az átszerelés mégis elmaradt. Részben azért, mert nem volt egy olyan szakember, aki a munkát – időigénye miatt – el tudta volna végezni, de azért is, mert közben a hangszeren aggasztó elhasználódás jelei is mutatkoztak. Ebből az egyiket, a fényelektromos potenciométer hibáját sikerült saját fejlesztéssel végleg kiküszöböl-nünk, mert a kiégett speciális iz-zólámpák helyére LED-eket szereltünk (ezek ma is kifogástalanul funkcionálnak). De a billentyűk beragadása ellen – úgy látszott – nem tudunk már semmit sem tenni. Mégis nekigyürkőztünk és megpróbáltuk szétszedni Nagy Gyula nevű, orgonakészítő-hang-goló öcsémrel, aki megtalálta a sorozatos hiba okát, s képes volt azt ötletes eljárással teljesen ki is küszöbölni. Így az orgona újra kifogástalanná vált. A pedálmű mégsem készült el, mert váratlanul tovább léphettünk: 2006-ban, megvásárolhattuk sípos orgonánkat.

A kis Philips orgona, hideg tartalékként, ha nem is minden hiba nélkül, most is ott áll a helyén, szolgálatra készen. Hálával őrizzük, nem feledve Rev. Seega urat aki a Gustav Adolf Werke munkatársaként kijárta számunkra ezt a hasznos és értékes ajándékot.

Imatalálkozó Törökőrön

Az Ökumenikus Imahét rendezvényeként, a Lisieuxi Kis Szent Teréz plébániatemplom gyülekezetével közösen, igeliturgiát tartottunk templomunkban. A vendégek szeretettel és érzékeny hozzáértéssel összeállított programja minden ponton az imahét Mikeásra visszamutató kérdésére igyekezett válaszolni: „...mit kíván tőlünk az Úr?”

„Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük”

Bajcsy Lajos esperes atya a program summáját előlegezve Jézus Krisztus szavait idézte („Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” Mt 18,20), s arra figyelmeztetett, hogy legelőször is képesnek kell lennünk felismerni közösségeinkben „a Szentháromság, egy örök Isten jelenlétét”, e nélkül semmire sem juthatunk.

A program gondolatmenetének természetét is jelezheti, hogy innen tekintett ki az Indiában élő keresztyének helyzetére. Érdemes megjegyezni: ők állították össze a keresztyén egységet szolgáló imahét idei témáját, s hogy 80 százalékukat azok a kaszton kívüli dalitok alkotják, akik érinthetle-

neknek, a legtisztátalanabbaknak, társadalmilag a legkivetettebbeknek számítanak. Az indiai keresztyének igazán mélyről teheték fel a mának Mikeás próféta kérdését, hiszen az utóbbi években keresztyén hitük miatt a dalitoknak súlyos megpróbáltatásokban volt részük. Csak 2008-ban a rájuk lesújtó erőszakban 115 templomuk pusztult

el, 59-en haltak meg, 50 ezren váltak hajléktalanná. Számukra a közvetlenül megélt, megszenvedett, tanúságtételek sorával igazolt válasz Mikeás megismételt kérdésére csak az lehet, hogy küzdenünk kell mindenfajta megosztottság, megkülönböztetés, alárendeltség, kizsákmányolás, önkény ellen. Ez a valódi kihívása a keresztyén egységnek, ez a valódi felhívás az egyház morális és missziós törekvései számára.

Kis Szent Teréz plébániatemplom közössége ezen a ponton újra Isten közelére emlékeztetett Rabindranath Tagore, a Nobel-díjas indiai író imába illő mondatának idézésével.

Folytatás a 9. oldalon

Folytatás a 7. oldalról (Hírek)

A tradicionális egyházi zsoltárok, énekek, kórusművek és hangszeres darabok mellett lehetőség nyílik népzenei gyökereink és a mai modern zenei megfogalmazások bemutatására is. A két napon át zajló Szeretethíd az egyik legjobb lehetőség arra, hogy valaki önkéntesként segítséget nyújtson. Szükségességét mi sem indokolja jobban, hogy tavaly tizenegy ezren vettek részt a rendezvényen. Június 28-án közös református Kárpát-medencei zsinat lesz Debrecenben. Ezen az alkalmon együtt fognak megemlékezni a határon túli és határon belüli egyházak a Heidelbergi káté 450. évfordulójáról. A Heidelbergi Káté a református egyház alapvető hittételeit tartalmazza. Szerzői Zacharias Ursinus és Caspar Olevianus, református hittudósok, akiket III. Frigyes pfalzi választófejedelem azzal bízott meg, hogy a Biblia alapján írjanak olyan népkönyvet, amelyből minden református hívó tisztán és igazán megismerheti a keresztyén vallást. A káté rövid idővel 1563-as kiadása után magyar nyelvterületen is ismertté vált. A szatmárnémeti nemzeti zsinat 1646-ban kánonilag kimondta, hogy a Heidelbergi Káté „mindenütt megtartassék és taníttassék”. Magyar nyelven először 1577-ben jelent meg Pápa, Huszár Dávid nyomdájában. Július 3. és 8. között tartják Budapesten az Európai Egyházak Konferenciájának (CEC) XIV. Nagygyűlését, melynek szervezésében a Magyarországi Református Egyház tevékenyen részt vesz. A budapesti nagygyűlés azért lehet nagy jelentőségű a CEC életében, mert itt dönthetnek arról, hogy a szervezet miként újul meg, és itt fogadhatják el új alkotmányukat is. Az eseményre mintegy 450 képviselő érkezik az európai protestáns és ortodox egyházakból. A Nagygyűlés fő helyszínéül a budapesti RaM Colosseum szolgál, a nyitó és záró istentiszteleteknek pedig a Pozsonyi úti református templom ad helyet. A Nagygyűlésre angolul tudó 18 és 30 év közötti fiatal önkéntesek jelentkezését várják. Erről bővebben az assembly2013.ceceurope.org honlapon tájékozódhatnak. Július első szombatján, 6-án ismét a Művészetek Palotája ad otthont a Református Énekek hangversenynek. A koncertet 2002 óta rendezik meg azért, hogy a református énekeskönyv zsoltárai és énekeiből koncertfelvétel készüljön professzionális előadók tolmácsolásában, ezzel segítve a gyülekezetek, egyházi közösségek, intézmények mind jobb és minél több zsoltáreneklését. Éppen ezért a koncerten nem csak feldolgozások, hanem az egyszólamú énekek is hallhatóak a több száz fős Kárpát-medencei Egyesített Református Kórus előadásában. Július 23. és 27. között Mezőtúron rendezik meg a Csillagpont Ifjúsági Találkozót, melynek központi témája az identitás lesz. Fontos, hogy a fiatalok megtalálják a helyüket a világban, az egyházunkban – szögezték le a szervezők. Magyarországi Református Egyház nyolcvan éve, 1933. szeptember 13-án határozta meg az egyház címerét.

Folytatás a 9. oldalon

Folytatás a 8. oldalról (Hírek)

Szeptember 28-án a Debreceni Református Kollégium fennállásának 475. évfordulója alkalmából tart nagyszabású ünnepséget. A Református Kollégium 1538 óta áll a mostani helyén. Falai között kezdettől fogva a legmagasabb foktól a legalacsonyabbig folyt az oktató és a nevelő munka. A Kollégium falai között – a Kollégium imatermében, az Oratóriumban – tartotta a magyar országgyűlés képviselőháza üléseit 1849. január 9-étől 1849. május 31-éig. Amikor másodszor is az ország fővárosa lett Debrecen, itt – szintén az Oratórium falai közt – alakult meg 1944. december 21-én az ideiglenes nemzetgyűlés. A Kollégium évszázados küldetése ma is érvényes. Intézményeiben most is a legalacsonyabb foktól – az óvodától – a legmagasabb szintig – az egyetemiig – folyik az oktató, nevelő munka. A Kollégium fennállásának évfordulójáról a Tiszántúli Egyházkerült több rendezvénnyel is megemlékezik. Február 8-án a Református bált ennek éjsze alatt tartják, kiállítást és konferenciát is szerveznek május 24-i megnyitóval. (reformatus.hu)

Délvidéki püspök. Jelentős többséggel választotta meg Halász Bélát Bácsfeketehelyen lelki vezetőjének a délvidéki reformátusok közössége. A hertelendyfalvi lelkipásztor szerint a január 12-én kihirdetett eredmény a gyülekezetek valódi akaratát tükrözi, amivel senki sem mehet szembe. A lelkészek és egyháztagok egy jelentős számú köre azonban a választás hátráltatásáról, alkotmányellenes döntésekről beszélt. Mások önkényességet, visszaéléseket emlegettek. Sokféle gyanúra adott okot, hogy az eredményhirdetésről a sajtót kizárták. Kiss Nándor nagybecskereki lelkipásztor, a választási bizottság egyik tagja kijelentette: „Mendemondákra alapozva, alapos bizonyítékok híján nem szabad vádaskodni, a választások tisztaságával kapcsolatos észrevételekkel pedig a börtönt követő tizenöt napos fellebbezési időszakban lehet előállni. Meglátásom szerint az elnökség a szavazatok visszatarthatásakor és a jegyzőkönyvek bekérésekor visszaélt hivatalával, és a választási bizottságot akadályozta munkájában.” Tény, hogy a zsinati elnökség az SZRKE Zsinati Tanácsa október 23-i ülésén Orosz Attilát jelölte a püspöki székbe. (reformatus.hu)

Szerbiában a tavaly tartott népszámláláson negyvenezer fővel kevesebb magyart számoltak össze, mint tíz évvel korábban, 2002-ben. A 251 ezer vajdasági honfitársunknak megközelítőleg csupán az öt százaléka, mintegy 12 ezer fő református, többségük a 18. és a 19. század folyamán az Alföld református mezővárosaiból, valamint Bukovina székely falvaiból a jobb megélhetés reményében Délvidékre települt családok leszármazottja. A Szerbiai Református Keresztyén Egyház a Bácskai és a Bánati Egyházmezőre oszlik, tagjai tizenhárom anyagyülekezetben és azok szóróványaiban élnek.

Folytatás a 7. oldalról (Imatallalkozó Törökörön)

Isten közelére a gregorián hagyományból átszarmazott zsolozsmával is: „Ahol szeretet és jóság, ahol szeretet, ott van Istenünk”. Vagy éppen a dalitokhoz kötődő Bhajan nevű énekelt imával. Majd a közös dicsérettel és hálaadással a sokféleségért, egymásra utaltságunkért,

Szeretetvendégség

s azért, hogy Jézus megbékéltetett bennünket Istennel és egymással. A folyamat közös bűnvallással tetőzött. A két gyülekezet a megosztottság bűnét vitte Isten elé, s azt, hogy a megosztottságot, noha nem akarja, maga is segít fenntartani. Kérte Jézus Krisztust, nyissa fel az emberek szemét, lássa meg mindenki, hogy az egységet benne kell keresni, s csak benne található meg. Amivel az imahét kérdésre adandó újabb válasz szólalhatott meg: az Úr nemcsak áldozatot kíván tőlünk, hanem sokkal inkább azt, hogy vele járjunk igazságosságban és békében. Vele járjunk tanítványként az életre vezető úton. Végül mindezt közös imádság és fohász zárta, s kötötte át az összefoglaló és mély következtetésekre jutó igei liturgiába.

Ehhez az első olvasmány megismételte, mondhatni: az eddigi gondolatmenetben megfogalmazott összefüggések felől újra föltette a kérdést: „...mit kíván tőlünk az Úr?” Ezt két tanúságtétel árnyalta, egy indiai asszonyé, s egy a problémakört a mi világunkba kötő cikké Mindszenty József bíboros sorsá-

ról. A második olvasmány a Zsoltárhoz fordult: „Taníts engem utaidra Uram, / hogy igazságod szerint járjak, / és teljes szívvel féljem a nevedet.” (Zsolt 86, 11-16) A harmadik olvasmány Pál Galatákhöz írott leveléből idéz: „Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.” (Gal 3,28)

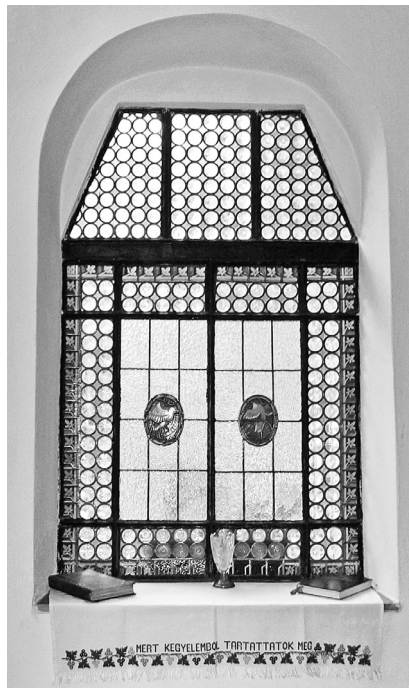
Bajcsy Lajos atya aztán Lk 24, 13-35 alapján az emmauszi úton lezajlott találkozást és beszélgetést értelmezte újra. Azt, ahogy – a hitet és reményt visszaadva, a Feltámadott magyarázza két megrendült és elveszett hívének az Írást. Eből indulva rámutatott egyfelől az igehirdetés kivételes fontosságára, mert csak Isten szava nyithatja meg előttünk hamisban a valódit, teremthet az emberek közt igazi egységet, szolidaritást. Rámutatott, másfelől, a kenyértörés jelentőségére, amely a ráismerés pillanatában Krisztussal és egymással is összekapcsol bennünket. Közöségbe köt, amiben a beszélgetés, a párbeszéd, a közöttünk lévő Jézus Krisztus felismerésének, az emberek közti gátak lerombolásának, a kizárólagosság felszámolásának eszközeként fogható fel. Meghívásnak a Jézussal közös útra, a mindenek szenvedésével való osztozás útjára. A Jézus életem, erőm, békém kezdetű éneket közbenjáró imádság követte, ezt az Úrtól tanult imádság, s az áldás. Az eset hangulatos szeretetvendégség zárta. (V.L.M.)

A templom ablakai

Varga Lajos Márton

A presbiteri jegyzőkönyvek szerint Derzsy Gergely presbiter, szobrász 1952 januárjában jelenti, hogy folyamatban van az imaterem ablakainak építése. Jelenti továbbá, hogy a párkányhoz beszerezték a márványt, mert annak abból kell lennie. Az ablakok összeállítását két presbiterre, Konta Bénire és Sasvári Józsefre bízta, ez – az ablakok mai állapota is tanúsíthatja –, jó döntésnek bizonyult. Valószínűleg mégsem siették el a dolgot, mert Fehér Lajos gondnok indítványára csak május 25-én határoz a presbitérium arról, hogy mind a négy ablak „egyforma beosztással üvegeztessék be”, s mindenütt színes üveget használjanak. Ezután készülhetett el a négy kovácsoltvas keret, alighanem a csillárokat és falikarokat is jegyző Imregh Pál munkaként, majd október 12-én az építési bizottság örömmel jelentette a presbitériumnak, hogy az ablakok immár a helyükön vannak.

Abban, hogy hova helyezték őket, s milyenek legyenek, szava lehetett Soós Aladár templomtervező műépítésznek, és persze a művész Derzsy Gergelynek is. Osztásában és arányaiban szépen kiegyensúlyozott, jó ritmussú falfelületet alakítottak ki, számolva a torony – tagoltságában is nyugodt – tömegével. Az ablakok félköríves ablaknyílásban állnak, felül trapéz idomba átváltó téglalap mindegyik. A felső részt a krémszínű alapból előtű, fehér üveggel kitöltött, egyenletes sorokba rendezett körök fedik. Alul, a nyíló ablakszárnyakat vékony, sötét sárga alapon zöld mintás, frízszerű keret fogja körül, azon belül két sorban, sötét sárga alapon a fenti, fehér üveggel kitöltött körök ismétlőd-

nek. A nyitható szárnyak mindegyikének közepén éles kontúrokkal megrajzolt, krémszínű háttérből kiemelkedő, zöld csíkkal szegélyezett, egy-egy ígét idéző jelkép látható. A szószék-től indulva az elsőn madarak, a másodikon búzaszálak, a harmadikon szőlőfürtök, a negyediken a mezők virágaira utalva bíborszínű papírcsokor, vagy más néven szélvirág látható.

Ezek összefüggéseiről és összetett, mélyreható jelentéséről egy prédikációjában már Balásy András nagytisztelendő úr is beszélt.

Folytatás a 11. oldalon

A TÖRÖKÖR AJÁNLATA

Cézanne. Már százezernél is többen látták a Szépművészeti Múzeumban a február 17-ig nyitva tartó Cézanne és a múlt. Hagyomány és alkotóerő című kiállítást A tárlat nem csak itthon nagy siker, hanem külföldön is elismerően szólnak a különleges tárlatról. Dicséri egyebek közt a Wall Street Journal, az Art Daily, az El Pais és Neue Zürcher Zeitung, kiemelve a koncepció egységességét, az itt látható remekművek nagy számát, a szervezői munkát. A francia posztimpresszionista alkotó csaknem 100 művét felvonultató kiállítás a festő régi mesterekhez való viszonyáról és ezzel összefüggésben a klasszikus képzőművészet megújításában játszott szerepéről kíván áttekintést adni, mintegy 40 olyan művet is bemutatva, melynek alkotói (többek között Luca Signorelli, Raffaello, Michelangelo, Poussin, Chardin, Goya, Delacroix, Courbet) nagy hatással voltak Cézanne művészetére. A Geskó Judit művészettörténész, kurátor által szervezett, Cézanne életművét egyedi módon megközelítő budapesti kiállításra szerte a mintegy negyven gyűjtemény kölcsönözött műtárgyakat.

Bútorművészet. A nagytérenyi kastélymúzeumban rendezett Bútorművészet a gótikától a biedermeierig című kiállítás az Iparművészeti Múzeum gyűjteményének legjelentősebb darabjait mutatja be. A hosszú gyűjtési idő folyamán a maga nemében egyedülálló bútorkollekció született. A magyar és külföldi bútorok legjelentősebb része 1914-ig került a múzeumba, 1945 után elsősorban a 18-19. századi gyűjtemény gyarapodott. Ez a lassan három éve megnyitott kiállítás az európai bútorművésznek megközelítően 1440-től 1850-ig terjedő szakaszát mutatja be. A korábbinál nagyobb alapterületű kiállításon, a kastély 27 termében mintegy 300 bútor és bútoregyüttes látható. Az elrendezés a kastély architektúrájához igazodva kronológiai sorrendben követi az európai bútorok történetét, enteriőrök helyett egyedi remekművekkel reprezentálva az egyes európai stíluskorszakokat, s velük az iparművészet történetét. A kiállítást egyéb berendezési tárgyak: korabeli cserépkályhák, falikárpitok, szőnyegek, csillárok, festmények teszik teljesebbé.

Metropolitan. A Művészetek Palotájában február 16-án este hétkor igen jó szereposztásban mutatja be a Metropolitan Verdi Rigolettoját. Gilda: Diana Damrau, Maddalena: Oksana Volkova, a mantuai herceg: Piotr Beczala, Rigoletto: Zelko Lucic, Sparafucile: Stefan Kocán, közreműködik: a Metropolitan Opera Zenekara és Kórusa, vezényel: Michele Mariotti. Az előadást Michael Mayer rendezi. Michele Mariotti egyike azon olasz dirigenseknek, akiknek pályája meredeken ível felfelé. Az legrangosabb amerikai színházi díjak egyikével, a Tony Awarddal elismert, a Metropolitan Operában ezzel az előadással bemutatkozó Michael Mayer rendező a történetet a 16. századi Itáliából az 1960-as évekbe, Las Vegasba helyezi.

Folytatás a 11. oldalon

Folytatás a 10. oldalról (A Törökör ajánlata)

„Megpróbáltam a közelmúlttal párhuzamba állítani a herceg palotájának dekadens környezetét, amelyben hatalomvágy, pénzsóvárság és tetszeni vágyás káprázatában élnek az emberek – mondta az átértelmezett Rigolettoról. A hatvanas évek Las Vegasa ilyen világ volt: az élet habzsolása könnyen rossz irányt vehetett.”

Budapesti Tavaszi Fesztivál 2013.

A március 22-e és április 7-e között zajló programsorozat kínálatában az olyan komolyzenei koncertek mellett, mint a Budapesti Nemzetközi Kórusverseny, a Nemzeti Filharmonikusok estje, Claudio Abbado és az Orchestra Mozart fellépése, vagy éppen Wagner Parsifalja, színházi előadások, filmvetítések, könnyűzenei produkciók, szabadtéri programok és más fesztivál jellegű események is helyet kapnak. Az érdeklődők a www.btf.hu címen kaphatnak részletesebb felvilágosítást.

ALKALMAINK

Hetente

Istentisztelet, vasárnap 10.00
Gyermek istentisztelet, vasárnap 10.00
Énekkari próba, vasárnap 9.00
Baba-mama kör, szerda 10.00-11.00
Bibliaóra, csütörtök 17.30-19.00

További alkalmaink

Kézműves gyermekdelután
március 23., szombat 15.30–18.00

Házi csoport

február 13., szerda 17.30-19.00
február 27., szerda 17.30-19.00
március 13., szerda 17.30-19.00

Ifjúsági alkalmak

február 8-10., PICi hétvége
február 16., szombat 10.00–16.00
Te-TRISZ
február 22., péntek 16.30–20.00
PICi közösség
március 8., péntek 16.30-20.00
PICi mozi
március 16., szombat 10.00-16.00
Te-TRISZ
március 22., péntek 16.30-19.00
PICi közösség

Filmklub

február 16., szombat 17.00 – 20.00
március 16., szombat 17.00 – 20.00

Ünnepi alkalmaink

Nagycsütörtök: március 28., 18.00
passió, ÚRV (a bibliaóra ezen a napon elmarad)
Nagypéntek: március 29., 10.00
istentisztelet, ÚRV
Nagypéntek: március 29., 18.00
istentisztelet, ÚRV
Nagyszombat: március 30., 18.00
passió

Folytatás a 12. oldalon

Folytatás a 10. oldalról (A templom ablakai)

Tőle tudhatjuk, hogy részint a Hegyi beszédre (Mt 6,25-34), részint János evangéliumára (Jn 12,24-26 és 15,1-7), részint sok más igehelyre utalnak vissza (egyebek közt: Lk 12,22-31; Zsolt 80,9-12; Ézs 5,1; Fil 1,9-11; Ef 5,26; 1Kor 12,7.12.27; 2Kor 3,5.). Így együtt az életünk egészét átölelő isteni gondviselésre emlékeztetnek. És biztatnak. „Ne aggódjatok életeitekért” – mondja Krisztus Urunk. „Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem takarnak, és mennyei Atyátok eltartja őket.” Ne aggodalmaskodjatok! „Figyeljétek meg a mezei liliomokat, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is.” Tudja a ti mennyei Atyátok, mire van szükségetek. „De keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadtnak nektek.” Ne aggódjatok, szólal meg újra, s a búzamagra mutat, a termő életre, Isten országának, s a feltámadásnak a metaforájára. „Bizony, bizony, mondom néktek: ha a búzaszem nem esik a földre, és nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz.” És figyelmeztetésül azonnal hozzát teszi: „Ha valaki nekem

szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálom is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.” Aztán megismétli a példázatot másképpen: „Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlősgazda. Azt a szőlővesszőt, amely nem terem gyümölcsöt énbennem, lemetszi; és amely gyümölcsöt terem, azt megtisztítja, hogy még több gyümölcsöt teremjen. (...) Maradjatok énbennem, és én tibennetek. Ahogy a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem.”

Ámulhatunk eleink erős hitén, bölcsességén, realitás érzékén. Mert mire lett volna nagyobb szükség a lassan megszerveződő, 1951-1952 ádáz világában mégis csak templomot építő gyülekezetnek, mint épp erre a máig ható és ma is ható emlékeztetésre, biztatásra, ígéretre, figyelmeztetésre? És hogyan máshogy, mint éppen így, az Íráshoz visszafordító, az Igét felidéző jelképekkel, és hová máshova, mint az elkóborló tekinteteket újra meg újra magához szőlítő színes ólomüveg ablakok középebe? Ne felejtjük a lelkipásztor Szőke Imrét és Szemenyei Sándort, Bereczky János és Fehér Lajos gondnokokat, s az első presbitereket, akikről gyülekezettörténetét írva Balássy András nagytiszteletű úr a Törökör 2011. februári számában külön is megemlékezett.

Út az őrségváltásig II. (1959-63)

Balássy András

Fájdalmas veszteség volt a közösség számára, amikor 1960. december 27-én elhunyt Gáspár Béla nyugalmazott vallásoktató lelkész, aki haláláig szolgált a gyülekezetben segédlelkészként. Utóda 1961. február 15-től Bencze János ny. lelkipásztor lett, aki azonban 1962. március 13-án, betegsége miatt a szolgálattól meg-

válni kényszerült. Helyére nem rendelt ki új szolgálot az egyházi felsőbbség.

Kovács Lajos segédlelkész 1963 nyarától „világi állásba ment, de a ráeső vasárnapi istentiszteleteket és esti bibliaórákat elvégzi a kongruáért [állami fizetés kiegészítés lelkészeknek], így az egyházközség havi 700 Ft kiadástól mentesül” – olvashatjuk a június 23-i jegyzőkönyvben.

Folytatás a 12. oldalon

TÖRÖKÖR 11

Folytatás a 11. oldalról (út az őrségváltásig II.)

Ugyanő a fentebb idézett átadás-átvétel idején „nagybeteg (...) részére 960-Ft adománygyűlt össze.” - így tehát megállapíthatjuk, hogy Szemenyei Sándor lelkész-ségének utolsó évében a szolgálók hiánya komoly megpróbáltatást jelenthetett.

Világi vezetőinket sem kímélték a betegségek. Bereczky János főgondnok 1961 és 1962 ősze között, közel egy évig távol maradni kényszerül a gyülekezet életétől. A kántori szolgálatot Fülöp Gyula veszi át tőle.

Bortnyik Zoltán, a Pongrác-telepen élő MÁV-telepi gondnok egészsége annyira megrokkant, hogy teljesen kimarad a gyülekezet életéből. Egy bő év türelmi idő és egy levélváltás (1961 ősze) után 1962. április 15-én a presbitérium lemondottnak nyilvánítja. Helyét nem töltik be, így innentől kezdve a gyülekezetnek a főgondnok mellett csak egy gondnoka marad Németh Lajos személyében, aki egyúttal a pénztárosi teendőket is ellátja.

Nem tudhatjuk, hogy a fenti negatív változások miatt-e vagy más okból - a gyülekezet számai is bizonyos romlást mutatnak ebben az időszakban. A már idézett 1959. november 15-i jegyzőkönyv szerint „kénytelenek voltunk ráterni a gyermek-istentiszteletre járó gyermekek számának nagy csökkenésére.” Nem csoda: a korábbi 40-45-ről ekkor kb. 35 főre mérséklődik az átlagos létszám, ráadásul 1961-től kezdve már csak 25 körül mozog. A gyermekeknek szánt karácsonyi ajándékcsomagok száma 1960-ban 40 db, 1961-ben 35 db, 1962-ben 30 db. A konfirmáltak száma is csökken. Nem egyszerűen a természetes ingadozással van dolgunk, hanem világos trend rajzolódik ki: 1951-53 átlaga: 25 fő, 1954-56: 20 fő, 1957-59: 24,3 fő, 1960-62: 12 fő. A vizsgált időszakban tehát csaknem 50 %-os csökkenés mutatkozik az első szűk évtizedhez képest. Fontos ugyanakkor rögzíteni, hogy a keresztelek és az esküvők te-

rén nem következett be számottevő csökkenés. Az istentiszteleteken azonban a 90-100 fős létszám 1963-ban 70-re esik vissza.

A gyülekezet nem dugta homokba a fejét, igyekezett feltárni az okokat, illetve rálelni a megfelelő megoldásra. Ha ez nem is járt nyilvánvaló sikerrel, mindenképpen tiszteletet érdemelnek azok a „hitvalló őseink”, akik bátran vitatkoztak egymással a gyülekezet vezetésében, hogyan lehetne némelyeket megnyerni Krisztusnak. Arról nem is szólva, hogy mi, mai törökőriek igencsak boldogok lennénk, ha ilyen „rossz” számok jellemeznék mai gyülekezeti életünket.

Mindazonáltal talán nem teljesen alaptalan az a sejtés, hogy lelkipásztor és presbitérium egyaránt úgy érezhették, talán itt az ideje a váltásnak. Szemenyei Sándor Isten áldott eszköze volt abban az elképzelés munkában, amelynek eredménye a gyülekezet kereteinek kiépülése lett. Igazi vezető volt, ma talán azt mondanánk: menedzser típusú lelkipásztor - méghozzá a szó legjobb értelmében.

Tudta, mikor kell átadnia a stafétabotot annak a férfiúnak, akit e szavakkal köszöntött a folytonosság embere, Bereczky János: „Drága új lelki atyánk! Szeretett Barátunk! Mindnyájunk számára lelki öröm, hogy veled nyitja meg Isten az előttünk álló jövőt. Hadd köszöntsünk téged ezekkel a szavakkal: Isten hozott közénk és nekünk! Rólad való sok szép értesülésünk a hűség és szeretet reményét gyújtja fel lelkünkben. Ez teszi gazdaggá a szeretet jegyében a közöttünk való létedet, és ez ad nekünk erőt arra, hogy neked lelki adottságainkkal mindenben és mindenkor segítségére legyünk, és ezzel könnyítsünk szép és isteni munkád végzésében. Egyet szeretnénk látni mindenkor, hogy boldog és megelégedett legyen közöttünk való sáfárkodásod. A boldogság legyen új otthonod! Drága családod is élvezze azt a meleg szeretetet, amely megnyilvánult akkor, amikor egyhangú lelkesedéssel a te drága személyed mellett döntöttünk. Isten hozott!”

Folytatás a 11. oldalról (Alkalmaink)

Húsvét első napja: március 31., 5.45 hajnali istentisztelet
Húsvét első napja: március 31., 10.00 istentisztelet, ÚRV
Húsvét második napja: április 1., 10.00 istentisztelet, ÚRV

Az ünnepek idején különösen is felhívjuk beteg, idős testvéreink figyelmét a házi úrvacsora lehetőségére.

Lelkészi fogadóórák:

kedd: 17.30–19.00
szerda: 10.00–12.00
csütörtök: 15.00–17.00

A fenti időpontokban – a lehetőségekhez mérten – mindig igyekszünk rendelkezésre állni. További időpontok telefonon egyeztetethetők.

Lelkipásztor:

Balássy András
Telefon: 333-1942
Mobil: 30/638-4719
e-mail: torokor@bpeszak.hu
honlap: www.torokor.hu

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2013. február

A Budapest-Törökőri
Református Egyházközség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András
Csorba Dezsőné
Dr. Nagy Sándor
Körber Tivadar
Szatmári Jánosné
Varga Lajos Márton